

P R O S P E C T U S

Tituli pertinentis: de *suprema Imperii Jurisdictione.*

I.

Olim à solis Imperatoribus omnia dependebant *Imperii Judicia*, inter quæ primum erat atque supremum in ipsa *Imperiali Curia*, inde dictum: *das kaysersl. Hof- oder Kammer-Gericht*, (1) cui præerat *Comes Palatii* (der *Hof-Richter*) (2) alia erant *Provincialia*, cù Judicia in singulis Provinciis constituta, quēis Nomine Imperatoris præerant *Missi*, cù *Comites*, unde die *Greven*, *Go- oder Gau-Grafen &c.* quale *Judicium* vocabatur: *Mallus publicus*, qnō p̄cipuō spectat famosum illud *Judicium Provinciale Westphalicum*, vulgō *Vehnicum* (3) *das Fehm-Ding-Frie-Stuhl-Still- oder heimlich Gericht &c.* cujus *Præses der Frie-Graf*, *Adsessores* verò, die *Frie-Schöppen*, & quatenūs sedentes judicabant, die *Stuhl-Herrn* dicebantur; infandum hoc turpissimumque *Judicium & Jurisdictione* pollens & Cruelitate æqualiter summâ, tandem sub *Maximiliano I. Imp.* fuit abolidum, (4) Cæteris quoque *Judiciis Provincialibus*, crescente Statuum Potestate, sensim sublatis (5) quorum tamen species non nullæ, præter *Judicium Rotwicense aulicum*, (6) cùm in *Sueviā* tūm in *Franconiā* comperiuntur superstites. (7)

(1) Hoc primævum Imperii *Judicium* locum non habebat, nisi in causis Principum sive Majorum, ac vel aliis summi momenti controversiis illustribus; *BALUZIUS IN MISCEL. L. 3. p. 114.* --- Ex hoc *judicio* (cujus origo ferè est eadem cum origine Imperii) sensim enatum est hodiernum *Consilium Imperiale aulicum*, de quo infra.

(2) Sic legitur in ordinatione *FRIDERICI II. Imp. de A. 1226. apud GOLDASTUM*: "dass der *Hof-Richter* alle Tag solle zu *Gericht* sitzen.

(3) A voce: *fehmen*, quod idem est, ac *verurtheilen*, male igitur à voce: *vix mihi*. --- Prima hujus *Judicii Sedes* fuit *TREMONIAE* (*Dortmund*) ejusdem autem origo communiter resertur ad *CAROLUM M. austore HENRICO DE HERVORDIA*, A. 1370. defuncto, quem secessus est *THEODORICUS Archi-Ep. Col.* in *Reformatione des freyen und heimlichen Gerichts in Westphalen*, ex Mandato *SIGISMUNDI Imp. conf.* atque A. 1439. *ARNSBERGÆ* promulgata: "der Frey-Grafe geloben und schweren soll, dero Frey-Grafschaft und freien Stuhl recht Gerichte und Verbötung zu thun &c. wie dan solches der große und heilige Kaiser CARL, hochlöblicher Gedächtniß, gesetz und verordnet hat, und von Alters herbracht," apud *Goldast. P. 1. der Reichs-Satzungen p. 163.* --- Eundem imitatur *ÆNEAS SYLVIUS*, in *Tract. de Statu Europæ sub FRIDERICO III. Imp. C. 29*, apud *Freherum* ubi hæc scribit:

scribit: "CAROLUS M. multa cum Westfalis prælia gessit, eosque magnis affectis ciadibus, coegeritque Christi Religionem amplecti relicto Idolorum cultu, quam quim sepius abnegascent, nec jus jurandum adverterent, ut metu poenarum Rebellionem compesceret, occultos instituit Judices, quibus Potestatem dedit, ut quamprimum dejectâ aliquem comprehendendi posset, nullâ citatione præviâ &c. Terruit ea res Westfalos, ac demum in fide continuuit, cum sepè in Nemoribus & Proceres & Viri mediocres laqueo suspensi invenirentur, nullâ accusatione prius auditâ. Quærentibus tamen causam, constabat frigisse fidem, aut aliud scelus commississe, qui necati reperiebantur. Id judicium usque ad nostram perdurat ætatem, vocaturque vetitum. Qui ei præsumt, scabini appellantur, quorum ea est præsumtio, ut per totam Germaniam jurisdictionem velint extendere, secretos habent Ritus, & arcana quædam, quæs malefactores judicant, & nondum repertus est, qui ea vel pretio vel metu revelaverit. Ipsorum quoque scabinorum major pars occulta est, qui per Provincias discurrentes, criminosos notant, & referentes judicio, accusant, probantque, ut eis mos est. Damnati describuntur in Libro, & junioribus scabinis committitur Executio, -- Jungi meretur Joan LETZNERUS, qui in Historia CAROLI M. A. 1603. Hildeliæ edita, C. 15. sic habet. "dies Gebrauch des heimlichen Gerichts ist auch nach Zeiten aus Westphalen über die Weser kommen &c. -- Id quod idem refert SCHOTTELius de antiquis in Germania Juribus, C. 29. §. 11. his Verbis: "Wan das VEIN-RECHT angestellet, so musten in einem Gerichte oder Amte alle Einwohner, so über 12. Jahr alt waren, auf einer Heyden oder einem grossen Platze unausbleiblich erscheinen, sich auf die Erde niedersetzen, ringsum etzliche Tische, dabey fass der Landfürst, seine Ræthe und Vögte; und musten dan die heimlichen Richter die Delinquenten und Delicta anmelden, die giengen dan mit einem weissen Stocke ringsherum, und schlugen die Verbrechere auf die Beine; wer in dem ein böses Gewissen hatte, und sich einer Leibes-strasbarn Mislethat schuldig wuste, dem war vergönnet aufzustehen, und in Tag und Nacht das Land zu reumen, und möchte auch wohl den andern Schlag aushalten, wann er aber zum drittenmahl getroffen ward, so war der Nach-und Scharf-Richter dabey, und ein Pastor reichte ihm das Sacrament, und zum negsten Baume mit ihm zu &c. Herzog WILHELM zu LÜNEBURG soll in Person solches VEIN-RECHT zum letztenmahl bey ZELLE gehegt haben,,

- (4) In Comitiis Coloniensibus A. 1512. iato solenni Decreto per PHILIPPUM Archi-Episcopum Colonensem, teste ENGELBERTO WERLICHO in der augipurgischen Chronik. P. 2. C. 1. Fol. 16. -- Hos tamen judices interdum jus suum sibi vindicatio, constat ex Ordinatione Camerali de A. 1555. part. 2. Art. 20. & ab hoc tempore non amplius hujus Judicij fit mentio in Recensibus Imperii, hodieque adeo ejus memoria penitus deleta est, ut ne in ipsa quidem Westphalia luculenta supersint vestigia. -- De famoso hoc Judicio W. optimè scripserunt HENR. de Hervordia supra citatus apud MERSON. de Irmenſula Sax. C. 12., & Tom. 3. Rerum Germ. p. 25. -- MUNSTERUS. L. 3. Cosmogr. C. 451. -- Paul. JEMILIUS. -- Joan. AVENTINUS. -- TRITTHEMIUS, &c. & supra citati.
- (5) Cum ipsi Status in Territoris suis jurisdictionem sibi sumerent Criminalem, atque ab Imp. investirentur miti obeni und niedern Gerichten, Freistühlen, dem Hamm über das Blut zu richten -- ita in Litteris MAXIMILIANI I. A. 1495. investitos legimus HASSIA Landgravios, apud LUNIG. Forts. der 2. Continuation. p. 767.
- (6) Das kaiserl. Hof-Gericht in Rottweil, cuius Origo non extat, nisi, quod certò constet, A. 1146. à CONRADO III. Imp. id Rottwilæ constitutum, & in præmium fidei eis praestiti contra LOTHARIUM Auxili novis Privilegiis esse confirmatum, Golda St. Reichs-Sagungen P. 1. F. 6. -- LEHMANN. Chron. Spir. 1. 5. C. 50. Cætera de ejusdem Constitutione hodiepâ vide sis in Comp. Mascoy. L. 5. C. 8. -- VITRIAR. illusir. L. 4. T. 8.

(7) De Judiciis hisce Provincialibus vide suprà Locis Cit. -- Conf. Burc. Steuvii Juris pub. Prudentiam C. 24. §. 35. seqq. — Hæc olim Judicia plerūmque sub dio & quidem ad aliquam arborem leguntur celebrata, undè Judicium Provinciale in Suevia: auf der leutkircher Heyde in der Pürsch. & olim in Alsatia: das kaysrl. Land-Gericht auf der Lauben zu Hagenau &c. --- Hujusmodi Judicia ut plurimum erant Duellica, undè die Ordinung des Kampffs des Burggrafenhambs zu Nürnberg --- contrà hæc aliaque tām Sueviæ, qnām Franconiae atque ad Rhenum Judicia A. 1645. 4. 9bris statuum gravamina fuerunt exhibita: “tanquam hodiè superflua, Juribus etiam statuum Territorialibus obnoxia, aliisque in Germania Provinciis ignota, & quod Juris sepe scientia in Adfessoribus desideretur, abusibus in dñis plurimis incrementibus,, Austriae tamen illa tanquam Advocatæ Suevicæ adnexa voluerunt conservari, desuper apud Lunigium Grundveste p. 2. C. 7.

II.

Equidem summa Potestas Judiciaria per vniuersum Imperium Rno-Germanicum ad ipsum directè Imperatorem tanquam omnis Jurisdictionis Fontem ac supremum Judicem, cùm ad Jura Cæsari reservata videtur referenda, cùm tamen superiora Imperii Tribunalia consensu Statuum sive constituta, sive agnita, tūm Eorum Inspectioni cùm Visitationi (1) tūm Legibus subjiciantur comitialibus, juxta quas strictè tenentur judicare, (2) hinc commune Imperatoris & Statuum in Re Imperii Judiciaria Consortium invictis facile argumentis demonstratur. (3)

(1) In Pace W. Art. 5. §. 56. cautum fuit, Visitationem Consilii Imperialis Aulici, toties, quoties, opus fuerit, instituendam esse ab Electore Moguntino, observatis iis NB. quæ in proximis Comitiis de communi Statuum placito observanda esse videtur. Conf. Capit. Cæs. Art. 24. §. 2. --- Act Visitatione hæc statuum Exspectationi nequidem respondit, Consilio Imperiali Aulico obmovente: “Electorem ut ut S. R. I. Archi-Cancellarium pleno Consilio summoque Tribunal non esse Superiore, immo quod tanquam Status privatus, ut Cæteri omnes, summo summi Imperantis Juri (quod hic in totum exerceatur Imperium) æquè sit subjectus --- nequè adhuc talis instituendæ Visitationis adesse Normam, quæ prius in Comitiis de communi Statuum placito foret definienda,, vid. MOSER von Reichstags-Geschäften p. 464. seqq. Ejusdem Geschichte und Erl. der Reichs-Hofraths-Ordnung. T. 2. p. 652. sqq. ----- Alter se habet Visitatione Cameræ: cùm enim supremum hoc Imperii Tribunal à prima sui Origine non solius tantum Imperatoris, sed & Statuum simili sustinuerit Personam, Adfessores quoque communi Eorum arbitrio fuerint constituti, totius insuper Imperii summoperè interefier, augustum hoc Tribunal ab omni labe intactum servari, hinc mirum non est, quod ipsi status una cum Imperatore hujus Visitationem Judicii, statim æquali Jure sibi vindicarint; --- Equidem ab initio Visitations non nisi extraordinariæ fuerunt decretæ, attamen A. 1507. in Ord. Cam. Constantiensi Tit. 14. primum cayetur: ut quovis anno Imperator & certi quidam status Eorumve Commissarii vilitent Judicium Camerale “um alle und jede des Kam. Ger. vorgefallene Gebrechen, und Nothdurft zu verhören, zu ordnen, zu handeln, und zu versehen, auch Rechnung zu empfangen,, --- Talis etiam Visitatione a. 1508. fuit suscepta à Jacobo, Electore Mog. & ALBERTO Bay, D. --- Denud in R. I. a. 1530. §. 3. & in eodem R. a. 1532. §. 17. ordinata fuit alia ratio Visitationis omni anno rīma Maji instituendæ, concessio Litigantibus à Camera grayatis Remedio in singulis Causis graya-

gravamina proponendi ipsis Visitatoribus, undē ab iisdem adhuc hodiē dijudicantur Revisiones contrā Sententias Cameraleas interpositae; --- atque ea est Cameræ Visitatione, quam Ordinariam esse jusserunt status Imperii. --- Continuavit, ordine licet interrupto, usque ad A. 1582. à quo tempore, Religionis dissidiis invalescentibus, Belloque Tricennali ingruente, omnis ejusdem memoria exsolevit, quin vel ipso Pacis W. Beneficio potuerit instaurari; --- tandem A. 1654. decreta fuit extraordinaria Cameræ Visitatione in quinque Statuum deputatorum Classes descripta, quarum vna alteram in ipso Visitationis negotio exciperet; R. I. N. §. 201. --- sed nec ista sanctio Visitationis extraordinariæ prius fortita est effectum, quam anno 1708. à quo usque ad A. 1713. continuata, Rem Cameralem penitus collapsam restauravit, cui Recessum Visitationis novissimum debemus, qui extat apud SCHMAUSIUM in Corp. Jur. publ. p. 1144. --- Ab eo tempore iterum salubre Hoc Institutum omnino cessavit, Cameræ in priscos, & novos indies abusus degenerante --- donec universo demum Imperio ipsam hujusmodi Visitationis Instaurationem ardenterissimis Votis experte tandem A. 1767. mense Mayo sub Glor. Ausp. JOSEPHI II. Imp. prima Clasis ejusdem Visitationis extraordinariæ in R. I. N. a. 1654. Decretæ, observatæ Religionis paritate Wezlariam evocata est, --- modò altera Classe ipsum Visitationis negotium continuante --- Germaniâ faustum magni operis Profectum, vel tantò ardentius expectante, quantò magis tam illustre Judicium majoribus indies nœvis, atque abusibus diu dolemus expositum. --- Huc ex infinita ferè scriptorum serie præprimis faciunt: Pütter patriotische Gedanken über einige das Reichskammer-Gericht betreffende Fragen. 1768. 4. -- Moser, Bedenken von R. G. Visitationen. 1767. -- de Kramer, wezlariche Nebenstunden. P. 33. P. 144. seq. L. B. de ZEIGESAR de Visitatione Cameræ. Jen. 1765. 4. Unmaßgebliche Vorschläge & -- Prüfung der unmaßgeblichen Vorschlägen die Visitation &c. betreffend. 1772. Fol.

- (2) R. H. O. Tit. 1. §. 15. --- O. C. P. 1. Tit. 19. --- Conf. Decretum JOSEPHI II. Imp. an den R. H. R. 5. April. 1766.
 (3) Præterquam quod Statuum arbitrio ipsa fiat Cameræ Assessorum præsentatio, de quâ Coram. -- Vide lis Moser von Reichstag: Geschäften. p. 448. sqq. -- Joan. Ern, FLÖRKE de Consortio Imp. & Statuum in potestate Legislatoriæ, & Judiciariæ.

III.

Ipsa Imperii Jurisdictionis universalis demandata est duobus summis Tribunalibus: Consilio Imperiali aulico, (1) & Cameræ (2) quorum Autoritati Leges Imperii Fundamentales serid prospiciunt, peculiari Executionis Ordinatione sanctâ (3) Unde omnes Imperii Status ac Subditi iisdem, sed diversâ Ratione tenentur, quorum tamen Tribunalum Jurisdictionis, ut ut summa & universalis, Statuum intuitu, cum Juribus Austregarum (4) cum Privilegiis: de non appellando (5) atque de non evocando (6) Exemptionis (7) ac vel Electionis Fori (8) haud parum restringitur.

- (1) Vide suprà b. t. ad Positionem I. Notamen 1. --- Hoc Consilium aulicum ab anno 1559. sub FERD. I. Imp. non nisi Causas Imperiales tractans, Causis Austriae peculiari Collegio Commissis, Nomen Senatus Imperii aulici, Reichs-Hofrat, accepit, Cujus suprema Jurisdictionis, post varias Contentiones, demum agnita est Pace W. I. O. art. 5. §. 54. --- Supremum hoc Imperii Tribunal hodiernam Formam suam debet FERNANDO III. Imp. a. 1654. novâ Ordinatione promulgata, de quâ fusiis infra.

(2) Hoc

- (2) Hoc Judicium Cameræ Imperialis, proscriptio Jure Manuario, sub MAXIM. I. Imp. a. 1495. in Comitiis Wormatiensibus, communī Statuum Auctoritate, tanquam supremū Imperii Tribunal fundatum, à Conclavi, in quo celebratur, nomen Cameræ fui fortitum, Judicis alijs sub Dio institutis.
- (3) (Reichs-Executions-Ordnung) est Lex Imperii, quā Vnanimi Cæsarī ac Statuum consensu præscribitur, ac definitur modus, quo pro Pace publicā tuendā, ipsæ summorū Imperii Tribunalium Sententiæ Executioni demandentur --- talis Sententiarum Executione alia est in Mediatos, quæ non aliter ac per Magistratum cuiusque Territoriale fieri potest --- alia hūc primariū spectans est in Immediatos, cuiusque Circuli Directoribus demandanda, & quidem à Camerā per Mandata de Exsequendo, à Consilio autem Imperiali aulico per Commissiones Executionis, quandquā cum Clauſula: sumit-und sondersi, plerūmque ubi duo existunt ejusdem Circuli Directores --- quibus Officio suo deficiētibus ad Circulum magis Vicinum transcribitur Executione --- Vtrumque Imperii Tribunal hujusmodi decernit Executiones non in propriis tantum, sed & in ipsis Austregarum ac vel Imperii Deputatorum judicatis, --- sic Statuum Magistratibus justo diutiū in propria Sententiarum suarum Executione cunctantibus contrā Eosdem impetrantur Mandata de Exequendo I. P. O. art. 17. §. 7. seq. R. I. N. §. 76. §. 159. & §. 178. O. C. P. 3. Tit. 49. §. 1. --- Capit. art. 21. etiam art. 2. 16. & 19. --- conserne neue Sammlung der Reichs-Abhiede 4. Th. p. 94. seq. --- Europäischer Herald 1. Haupth. p. 930. seq. --- Hanc Executionis ordinationem pluribus illustravit Adam Cottrejus P. 4. J. publ. --- Conf. CARL. WILH. MARCHDRENKER de Executione Subsidiali. Altdorff 1715.
- (4) To: Austregæ, à Voce: austregaten, ced: entscheiden, significat Arbitros (Schieds- oder Mittels-Personen) --- undē Jus Austregarum est illud, vi cuius Immediati cēū status Imperii in causis alijs appellabilibus in prima Instantia possunt provocare ad Austregas tanquam Arbitros, priusquam in summis Imperii Tribunalibus tenentur Jure experiri; --- Austregæ rīnd sunt: Gentilitiae (Die Erb-Haus- oder Statu-Austräge) quæ Originem suam debent magno Interregno, quo tempore, Judiciis in Imperio cessantibus, Jure Manuario susque deque omnia vertente, eminentiores Familias studiosius fibimetiſis Judices elegerunt, quēis bonitatem causæ fidebant, Sententiā contentæ ab ejusmodi Arbitris latā, qui propterēd Austregæ, à Voce: austregaten, vocari coepérunt, weil sie die freitende Partheien auseinander gesetzt und mit einander vertragen haben: --- zdd sunt: Conventionales (willkürige, sonderbare Austräge) quæ eandem cum Gentilitiis habent Originem, à quibus præcipud differunt in eo, quod hæ inter certas particulares Familias, illæ contrā inter diversas Personas immediatas fuerint constitutæ: --- ztiò sunt Legales (Die gefähmäßige Austräge) a. 1495. in Comitiis Wormatiensibus per Ordinationem Cameralem §. 25. à MAXIMILIANO I. Imp. institutis, & quidem in favorem Immediatorum atque Imperii Statuum, ne Illorum Controversiæ alijs unicā statim Sententiā transfigendæ, ulteriū privarentur Appellationis beneficio, eo quo deterioris forent conditionis ac vel Cives mediati; --- Austregas hasce Legales CAROLUS V. deindē in Comitiis Worm. a. 1521. ac postea per Ordinationem Cameralem a. 1555. Jure perpetuo confirmavit. --- Omnes Imperii Status & Cives immediati, Legalibus hisce Austregis gaudentes in duas distinguntur Classes: prima continet Principes iisque dignitate pares (Fürsten, und Fürsten-mäßige) E. C. gefürstete Bischöfe, Äbte, Pröbste, Commendatoren &c. Tales gaudent Jure Austregarum illimitato, vi cuius citra Exceptionem semper conveniendi sunt corām Austregis, sive cum Parib⁹ livē cum Inferioribus agatur --- altera Classis comprehendit Praelatos simplices Imperii, Comites, Barones atque Nobiles immediatos --- tales gaudent Jure Austregarum Limitato, vi cuius conveniendi sunt corām Austregis ab Actore Ipsis eminentiore, ac vel Æquali aut saltim non inferiore, secūs à Mediato. --- Pro diversitate Personarum diversi constituuntur Austregarum Judices --- sic si Persona rimi Ordinis, scilicet Princeps, conveniatur ab Actore ejusdem Classis, cēū Principe, tunc Reus intrā Mensim & diversis

diversis Domibus Principes: duos Ecclesiasticos, & tot Seculares, ultrà 12. Milliaria ab Auctore hand dissitos tenetur nominare, ex quibus Auctor vnum eligit, qui per Consiliarios suos Litem definit. Si vero Princeps ab Auctore secundi Ordinis, sive à Praelato simplici, Comite aut Nobili ac vel Mediatu quodam conveniatur, in tali casu O. C. de a. 1555. Tit. 4. §. 6. oꝝ Vias constituit, ex quibus 3ta & 4ta tantum sunt frequentiores: quò ad 3tiam Viam: Elector sive Princeps conventus ab Inferiori, tres Principes regentes impartialiter designat, ex quibus Auctor vnum potest eligere - quò ad 4tam Viam: talis Auctor contrà Principem impetrare valet ab Imperatore Commissarium impartialiter, quem ad minimum oportet esse sive Praelatum, sive Comitem, - ubi tamen in Petito expressis Verbis supplicandum est: pro impetrando Commissario auf die Iustitiae, cum alias petitá simpliciter Commissione Cæsareâ, intelligatur, & concedi soleat: Commissione aulica, (cette Delegation von Hof aus.) -- Coram constitutis hujusmodi Arbitris statu tempore formatur Processus ad summum intrâ annum & diem terminandus, quodsi Sententia publicata, à Parte succumbente intrâ fatalia non appelletur ad alterutrum Imperii Tribunal, transit im Vim Rei Judicatæ. -- Aet a vero intrâ 6. Septimanias ad Aulam vel Cameram transmittenda sunt Partis reæ expensis. -- Huc faciunt I. P. O. art. 5. §. 56. R. I. N. §. 105. R. Visit. N. §. 9. Cap. art. 18. §. 3. 4. 5. -- Vide sis Jo. FRID. HOFFMANN, Modus, & Norma instituendi, & prosequendi Processum Austregarum. Wetzl. 1720. -- Cocceji Diff. de Austregis. Francof. 1690. Ejusdem Diff. de Notione, & Executione Austregarum. ibid. -- Jo. WOLFG. TEXTOR. Dispp. Acad. ad R. I. N.

(5) Hoc vel est Limitatum, quatenus ad certas causas, ac vel certam summam appellabilem est restrictum -- tales autem summa appellabilis intelligitur, quæ excedit summam illam appellabilem ordinariam & generalem, quæ juxta R. I. N. §. 12. est summa 600. Flor. -- vel tale Privilegium de non appellando est illimitatum, vi cuius à Statuum Judiciis ad alterutrum Imperii Tribunal appellare non licet, hæc provocandi Libertate penitus sublatâ; -- tale Privilegium ante omnes primi impetrarunt Electores in A. B. Tit. 11. §. 3. -- ast mirum est, hoc Privilegio Electores ab Initio non usos fuisse, nec vel hodiè non nullos eodem uti -- sic Electores Palatinus ac noster Coloniensis, non nisi Privilegio ad summam 1000. Aureorum limitato usi sunt usque a. 1652. primus, & ad a. 1653. alter, quo tempore à FERDINANDO III. Imp. novam Privilegii de non appellando illimitati confirmationem impetrarunt -- hujus etiam Privilegii in Usum mox deducendi gratia, ipse sereniss. Elector noster p. m. MAXIMILIANUS HENR. rite instauravit diversa diversarum Instantiarum Judicia, & quidem pro præmia: die Unter-Ober-Hof und Officialat-Gerichte, pro altera cœu Instantiâ Appellationis für alle Untergerichte dier- und jährzeit Rheins: das weltliche Hof-Gericht zu Cölln, unâ cum Preside & 9. Commissariis cœu Adsefforibus, -- pro 3tia autem & ultimâ cœu Revisione: ipsum Consilium Regiminis aulicum (den Erftst.-Cöllnischen Hof und Regierungs-Rath) -- Exortis interea Statuum Provincialium Gravaminibus ipse MAXIMIL. Elector commotus, permisit ad interim Appellations saltim in Petitorio, expressa tamen hac Clausula: in so lang bis man sehe, ob des Landes Notydurst und Nutz ein anderes erfordere "salva quoque summa appellabili 1000. Aur. haftenus constanter observatâ. -- mutatis hodiè rerum Circumstantiis & Menter mutavit alter MAXIMILIANUS noster Eminentissimus gloriös Imperans, Cujus Declarationem solemmē unâ cum Gravaminibus, Cameræ Imperiali exhibitis, docet Impressum de a. 1758. Kurz gesagt: An- und Ausführung der Erftst.-Cöllnischen Gerechtsamen punto Privilegii de non appellando &c. Vide sis Capit. art. 18. §. 3.

(6) Quod hunc habet effectum, ut ex Territorio Statuum tali modo Privilegiatorum, Subditi in prima Instantia nequeant evocari ad summa Imperii Tribunalia, sed coram Magistratu suo ordinario debeant conveniri, -- tali Privilegio, quatenus hodiè est Juris universi, omnes finē exceptione gaudent Imperii Status, -- exceptis tamen illis, quorum prima Instantia est in Judiciis Provincialibus Cæsareis sive Suevicis, sive Franconicis

cis ac vel Rotwilenſi &c. -- Aliundē etiā fieri potest, ut Mediati in primā Instantia evocentur, ita ut Jurisdicō Cæſarea primi Fori in illos exerceatur Causarum naturā eandem Fundante -- vel in causis Imperij Fiscalibus -- vel ob continentiam causē: ubi Mediatus in eādem causā convenitur cum Immediato -- ac vel ob Beneficium misericordium Personarum, id quod hodiē tamen vix obtinet, Viduis atque Pupilli plerūmque singulari Privilegio gaudentibus in singulis diversorum Statuum Territoriis -- sic in Patria Colonienſi Viduae atque Pupilli Jure gaudent mox provocandi ad Consilium Electorale Regiminis aulicum.

- (7) Vigore hujus Privilegii & Terras Austricas & Burgundicas ab ipsā Imperii Jurisdictione exemptas deprehendimus -- videſis Pactum CALOLI V. Imp. cum Circulo Burg. d. a. 1548. apud SCHMAUSS. in Corp. J. publ. p. 121. conf. SCHRÖTTERI Öſtreichſch. Etatſ. R. T. I. p. 66.
- (8) Cujus vigore Reo Liberum est eligere alterutrum Imperii Tribunal, ita quidem, ut ab Actore sit interrogandus, in quo malit conveniri? -- Reus intrā 2. Menses respondere tenetur -- tale Privilegium Sueciae Regi unā cum Domo Brunsvico-Lunenburgicā concessum legitur in I. P. O. art. 10. §. 12. -- vide R. I. N. §. 105. -- Hujusmodi autem Privilegia cū pessimi sint Exempli, Legibus cautum est: Nemini iniposterū tale Jus ab Imperatore de novo esse concedendum. Cap. art. 18. §. 1, 2. etiam art. 10. §. 2. -- Cf. R. I. N. §. 116.

IV.

Consilium Imperiale aulicum (Kanſerl. Reichs-Hof-Rath) est Collegium in Aulā Cæſareā arctissimè adhærens Personæ Imperatoris (1) Cuius tanquam supremi Capitis (2) nomine in Causis Imperii tam Italicis quam Germanicis Jus dicit, alijs concurren-tem habens cum Camera Jurisdictionem (3) consistens ex Praefide (Reichs-Hofraths-Præsidenten) (4) Procancellario Imperii (Reichs-Vice-Kanzler) (5) Pro Praefide (Reichs-Hofraths-Vice-Præsident) (6) & Consiliariis Imperialibus aulicis (Reichs-Hof-Rathen) (7) partim Catholicis, partim Acatholicis, in duo Nobilium atque Eruditorum Scamna distributis, à solo Cæſare constituendis pariter ac sustentandis. (8)

- (1) Quatenus sub dupli Respectu consideratur: tanquam Consilium Cæſaris -- & Imperii Tribunal - in ipso constitutum Aulā Cæſareā, à solo Imperatore dependens, non Statum solummodo, sed & Juribus Cæſari reservatis primariō invigilans, undē strictior Ejusdem quam Cameræ erga Imperatorem Nexus apparet - olim Cæſari erat pedissequum, quem de Loco in Locum comitabatur -- hodiē sifit in Urbe Residentiali Viennæ, & quidem in ipso Imperiali Palatio, cuius magnam Partem efficit, scilicet in ipso Imperii Cancelaria, sumptibus Imperatoris & Statuum a. 1730. magnificentissimè exstructa, ubi inter affixas Patronorum Imagines, tres Eleitorum Metropolitarum tanquam Benefactorum præcipuorum eminent specialiores -- absens Imperator durante Itinere secum gerit Diarium Stationum de die in diem, de loco ad locum, juxta quod omnia sibi admissa ac vel Ejus Reditum exspectantia ita subſcritbit, ut ipſa dies factæ Expeditionis in Consilio, accuratè conveniat cum Loco, ubi eodem die in Itinere morabatur -- sic FRANCISCO I. Imp. in

Itinere, Oeniponti, defuncto, JOSEPHUS II. glor. imp. fabricari fecit Instrumentum ex Aere, quo accuratum Patris Imp. piè defuncti Chirographum fuit incussum, ut eo quasi propria Cæfaris Manu cuncta sub Eodem expedita necdum subscripta ritè potuerint subsignari -- quale Instrumentum in ipsa postmodùm JOSEPHI. II. Imp. Præsentia fuit desinutum.

- (2) R. H. O. Tit. I.: "deßen oberstes Haupt und Richter Wir allein, und ein jeder Römischer Kaiser selbst ist," -- olim ipsi Im pp. tanquam supremi Judices sedebant in Judicio Sententias ferentes -- teste Documento CAROLI IV. Imp. de a. 1353. in der Donawertischen Information, p. 245. "Wir Karl von G. G. Röm. Körn. bekennen und thun kund öffentlich mit diesem Brief, daß Wir zu Gericht gesessen zu Speier an dem nächsten Freitag nach sanct. Andreas Tag," -- sic FRID. III. Imp. sibi in Judicio Præsidium habuisse legitur in Causis Principum, Quæ non Scriptis, ut hodiè, sed per Prolocutores ore tendus ventilabantur, Cæfaris Præsentia vel inde magis requisita --
- (3) Quam Status diù noluerunt agnoscere, plurimis longissimisque Controversiis hinc inde ventilatis, -- tandem per Pacem Westph. in plenum Imperatoris favorem tota Lis sopita fuit atque decisa, I. P. O. art. 5, §. 54.
- (4) Olim vocabatur: magnæ Imperialis Curiae Magister Justitiarius -- Vigore Cap. art. 24. §. 11. & O. C. I. A. Tit. I. §. 1. ex superiori Nobilitate Germanicâ, sive ex Principum, sive Comitum, ac vel Dominorum Ordine ab Imperatore cooptandus -- præsidet in Consilio sub Baldachino ante Cæfaris Imaginem, cuius Personam repræsentat -- Principi tamen in Consilium vocato relinquere debet Præsidium, ac discedere -- in Regula non habet Votum, nisi in paribus Decisivum -- solus habet Protocollo Votorum, in Consilio Cistæ inclusum, cuius Clavem ipse adservat, Inspektionem ac vel Extractum nemini permittendo -- fixos habet apud Cæsarem Audientie Dies -- hodiè apud JOSEPHUM glor. imp. singulis post Prandum diebus Dominicis, ad exhibendam Listam præsentiarum, continentem ejusdem Hebdomadis omnia sub suis Rubricis judicata, quæ inde vocantur Septimanalia -- quæ singula juxta formam Indicis adservantur à Cæsare, ut mediante tali compendio ipsam saltim rerum Notitiam uno quasi intuitu possit imbibere -- præterquām quod omni novo Anno Imperatori habeat exhibere majorem ETENCHUM Rerum atque causarum tam elaboratarum quam pendentium, cum Specificatione Re- & Correferentium, & quod anno & die acceperint, quo usque pervenerint, additis singulorum Rationibus, cur nondū absolverint &c. -- Vi Muneris sui est Consiliarius Cæsaris intimus, & Conferentiarum Imperii Minister -- undē insimul habet pro Salario 20000. Flor. -- præterquām quod ex omnibus in Consilio distributis duplam capiat Portionem -- illustri hoc Officio hodiè fungitur: Excel. Comes ab HARRACH.
- (5) Qui præsentatur ab Electore Moguntino, cuius Loco & Nomine omnia S. R. I. Archi-Cancellarii Jura sibi Mandata in omnibus Imperii Negotiis in ipsa exercet AULA CÆSAREA -- est verò & substitutus Eminentiss. Electoris nostri Col., cuius tanquam Archi-Cancellarii per Italianam, Loco & nomine ipsam quoque Rerum Italicularum habet Expeditionem -- Est Minister Status (geheimer Conferen- Minister) -- uti in ipsa Conferentia post Seniorem, sic in Consilio post Præsidem primus est, quo absente potest præfidere, id quod hodiè vix observatur -- est Caput Cancellariæ Imperialis aulicæ, unde citræ causæ cognitionem ad Eum pertinent omnia Imperii Extrajudicia, Gratia, & Ministerialia, quæ non nisi præviò ab Eodem subscripta ad ipsum perveniunt Imperatori -- dicitur: Os Cæsar, quatenus Vasallis coram Throno investiendis respondere habet Loco Cæsar, ubi in Causa Votum ad Imperatorem à Consilio fuit delatum, potiores Ejusdem sunt Partes -- Ministri Statuum Eorumve Legati primam Eidem Visitacionem præstant honoraria, primario in Aula Status-Ministro, cù Principi à Cauniz alteram exhibentes -- ab Electore Mogunt. ut ut Eminentiss. suo Principali citræ Imperatoris Autoritatem avocari nequit ab Officio, id quod nec morte Archi-Cancellarii sed filius Cæsar exspirat -- impræsentiarum splendido hoc Munere ornatum veneramus celis. Principem de Colleredo.

(6) Hic

- 10
- (6) Hic superioris quoque debet esse Nobilitatis Germanicæ -- pro praxi tamen sufficit, modis ne-Baro -- in absentia Præsidis dirigit Senatum, non tamen sub Baldachino -- alias præsente Præside primus est Consiliarius in Scamno illustri -- ex quo prium fert suffragium -- sed Turnum non habet --
  - (7) Secundum Leges Imperii primævas hi omnes æquè ex primâ Nobilitate Germ. ab Imp. erant constituendi -- undè olim vel Principes fuere. vel Proceres, ac vel Dynastæ Imperii -- ex quo autem negotia invalueré ampla nimis atque ardua, hodiè in duo: Illustrum nempè, ac Eruitorum, Scamna dispescuntur -- præter non nullos Exspectantes ced Supernumerarios, Consiliarii actuales numero sunt 18. inter quos existunt 6. cons. Augustanæ addicti -- adhuc sub FRANCISCO I. Imp. Consilium incedebant Amictu hispanico vestiti, id quod abrogavit JOSEPHUS II. glor. imp. gnare innuendo: Se Germanorum non hispanicorum existere Imperatorem.
  - (8) CAROLUS VI. Imp. auxit Eorum Salaria & quidem Illustrum: ad 2600. Flor. Eruitorum verò: ad 4000. Flor. -- præterquam quod feudis in neo-Vasallos translatis dividant LAUDEMIA -- ex quibus à neo-Rege SARDINIA nuper solatis eujusque portio fuit: 8000. Flor.

V.

Hic *Senatus Imperialis aulicus* æquè verò ac *Cameræ* jurat in Leges Imperii (1) undè vi Pacis W. art. 5. §. 55. obligatur quidem ad ipsam *Ordinationem Cameralem* (2) per omnia observandam, ac vel ad eandem, *Ordinatione Senatus aulici* (3) nil definiente, saltim in Subsidium vocandam, in Praxi tamen id non adeò strictè observatur.

- (1) hæc clausula a. 1742. instigante Ele&. SAX. Capitulationi CAROLI VII. Imp. fuit inserta. -- vide R. I. N. §. 105. -- Cap. art. 24.
- (2) (Kammer-Gerichts-Ordnung) in comitiis Worm. a. 1495. vnanimi Imperatoris MAXIMIL. I. & Statuum Autoritate primum sancta -- postea sepius immutata -- tandem a. 1555. in comitiis Aug. sub FRID. I. Imp. in hodiernam Formam redacta & publicata -- in singulis quoque Capp. confirmata -- multis tamen modis ex post cum suppleta tūm pro rerum circumstantiis emendata fuit ac vel immutata -- undè supplementis hisce atque Emendationibus à Cameræ sensim in unum concinnatis, a. 1613. Ordinatio nova Imperio fuit oblatæ, necdum confirmata -- interim tamen provisorie agnita -- quæ ideò audit: Conceptum Ordinationis Cameralis -- extat apud SCHAUSSUM in Corp. Jur. publ. p. 330. -- optima ejus, quæ prodiit, Editio est illa cum Notis Jacobi de ZWTERLEIN. Francof. 1752. 4. -- de Concepto hoc renovatae Ordinat. Cam. gnare differuit Henr. LYNKE. Altonæ. 1753.
- (3) (Reichs-Hofraths-Ordnung) à FERDINANDO I. a. 1550. primum lata -- à RUDOLPHO II. emendata -- à MATTHIA Imp. in comitiis Norimb. a. 1615. Statibus communicata -- ab iisdem Glossis illustrata, -- anno subseq. 3. Julii Prægæ publicata -- nec tamen in Vsum fuit deducta -- donec FERDINANDUS II. Imp. novam Ordinationem hodiernam concinnari fecit & publicari -- Statibus inauditis, legitimam ejus Revisionem frustrè expetentibus -- undè continua defuper Imperii gravamina, primum à tempore CAROLI VI. per Capp. vel eo sensim sopita, quod dicta Ordinatio à Statibus saltim provisorie fuerit agnita -- huc per-

pertinent: Decretum CAROLI VI. & Kaiser JOSEPHS II. Decret an den kaysr. Reichs-Hofrat d. d. Wien. sten April. 1766. neue Staats-Kanzley. Tom. 17. p. 419. & T. 18. p. 363. -- Vide sis: MOSERS pragmatische Geschichte und Erlaut. der kaysr. Reichs-Hofratse Ordnung. Tr. 1751. & 52, 8.

VI.

In hoc *Judicio Imperiali aulico*, strictius ac in *Camerali*, omnia tractantur in *Pleno* (1) Consiliariis juxta *Turmum alternatum* publice re- & correferentibus (2) in *Definitivis* ad minimum requisitis octo præsentibus Consiliariis suffragantibus, ac vel *Voto* non nunquam ad *Imperatorem delato* (3) in Causis præsertim gratialibus, ac vel ponderosioribus ab ipso *Cæsare* sive ex *Officio* sive ex aliâ demum politicâ *Ratione Status* (4) decidendis, Paritate Religionis saltim per *Fictionem* hic obtinente (5)

- (1) ceu in ipsa totius Consilii congregacione -- Camera nec ordinari nec continuo, aut certo quodam tempore convenit, non nisi urgente necessitate convocanda, causis scilicet occurrentibus non aliter quam in *Pleno* tractandis.
- (2) Turnarius primis duabus horis refert per ostiduum -- ut & Correferens duabus horis subsequentibus -- nullo interloquente, ne fiat perplexus -- ceteris consiliariis specialiora in chartam notantibus, -- quod melius valeant Rem domi discutere -- ac vel vota adserre in scriptis Protocolio inferenda -- maximè in causis illustribus -- aut quae plures ob materie gravitatem requirunt sessiones -- Consiliarius durante Relatione vel semel absens in tali causâ non habet Votum, ex Decreto CAROLI VI. Imp. -- Vota colligit Præses -- incipiendo regulariter à Scamno Eruditorum -- exceptis tamen causis illustribus -- singuli serunt Sententiam breviter -- absque omni singularitate Hetherodoxa -- auditis aliorum Rationibus Votum modò latum adhuc mutari potest -- in ipso autem Consilio -- & cum Licentia Præsidis -- hic in paribus decidit -- in discrepantibus valde & divisiis adlaborat, ut conveniatur in majora -- alias fit Votum ad Imperatorem. --
- (3) Tale Votum vel expressè exigitur ab Imperatore, vel ad Eundem, monente Præside, aut Referente, aut quolibet alio, desertur -- concipiatur autem Votum ad Imperatorem à Referente, ita ut adloquatur ipsum Cæsarem, Eique referat factum, momenta cause, Rationes dubitandi & decidendi, una cum Consiliariorum suffragiis, prælegitur Consilio & adprobatur, subnotatis à Secretario Præsentium nominibus -- traditur Pro cancellario à quo desertur ad ipsum Imperatorem, qui communicato Pro cancellarii & Referendariorum Consilio decidit -- Resolutio Cæsarea Voto inscribitur per Pro cancellarium, à quo traditur Consilio -- aulico ad publicandum. Vide sis Cap. art. 16, §. 15.
- (4) (Staats-Ursach) Raison d'Etat -- unde Sapientia gubernativa, ceu Artes imperandi ex Politicâ deponitae, ipsi cuiusque Reipublicæ genio, secundum prudentiae Regulas, accommodatae -- de tali Ratione Status, Germaniæ attemperandæ, HENNIGES ad Instr. Pac. p. m. 888. sic differit: "ex quo Statibus Imperii foederum pangendorum inter se & cum exteris facta est potestas, necesse fuit, Media cogendi infirmiora reddi & solitatem Reipublicæ vim; hæc præfens est Facies nostri Imperii, & huic artes regnandi accommodandas sunt: nimio rigore & veteris Potentia memoria nil proscreris, quin Res tuas

11

tuas potius in periculum adduces, quoniam nullo tempore consultant est, cives idem
pestivis Imperii commonesfacere, quantum impune agere liceat, cum iubet; utinam C. I. A.
hoc sibi dictum putet, veteris potentiae nimio amore contra Stimulum stepè calcitrans, &
manifesto Princepis sui præjudicio atque damno, vim sue Jurisdictionis non nunquam ex-
ponens contemtui Eorum, qui fleti aliquando commodo obsequio, frangi non possunt.,,
Unde B. de CRAMER in Process. Imper. §. 502. ita seribit: "non mirum, cur in
Consilio Imperiali aulico haud raro accidere soleat, ut, ubi Ratio Status intrat, Man-
data s. c. non contra ipsos immediate Status Potentiores, sed Eorum Dicasteria
decernantur, & hoc Domino regnanti per Rescriptum notificetur, mit dem Anhang:
kayserl. Maj. verfchen sich zu seiner Willig- und Gerechtigkeits-Liebe, es würde Derselbe das
Vorfahren seiner Regierung misbilligen, und den Imperanten kluglos stellen, damit nicht
nethig, das gebettene Mandatum zu erkennen,,," huc facit consilii Imperialis aulici Votum
de a. 1724. 17. Febr. hujus tenoris: "nachdem aber hierbei, wegen der Kron Frankreich
und derer Parlamente eine besondere circumspection, nach Erforderung des Status publici,
zu gebrauchen seyn will, und das Sistema Juris nicht allein in Scientia, sondern auch, und
fürwählich in prudentia und discretione Rerum publicarum & privatuarum bestehet: -- alio
ist gehorjamster Reichs-Hofrat nach Beschaffenheit dieses falls der fernern rechtlichen Meynung:
Es sey vor jezo, nach der Situation des sonst vielen motibus subitanis unter-vorsenen fran-
zösischen Gouvernements, zu Verhütung aller sonst mit der Kron Frankreich, auch nur obliquè
& indirekt behorrenden Beschwerlichkeiten, von dem begehrten Mandato s. c. inhibitorio, ad
partem was den an selbige Kron unternommenen Recurs anlanget, ingleichen dem hierüber
(in Anschung derer vielen dabei veranlaßten gefährlichen Motuum) sonst wohl verdienten Pro-
cessu Fiscali, in Specie Bannitorio, zu abstrahiren &c., conf. MOSER von der Staats-
Justiz in Absicht auf Deutschland. Regensp. 1773. 4.

(5) J. P. O. art. 5. §. 55. -- R. H. O. Tit. 1. §. 2. -- conf. MOSER Geschichte der R. H. O
Tit. 1. p. 427. sqq.

VII.

Cancellaria Imperialis aulica pendet ab Electore Moguntino
tanquam S. R. I. Archi Cancellario, Cujus in Aula Cæsarea vices
gerit Ejusdem & Imperii Pro-ceù Vice-Cancellarius, (1) in qua
omnia Imperii Negotia ceù Acta publica non nisi Idiomate vel
Germanico vel Latino (2) expediuntur; Personæ huc pertinentes
præ primis sunt: ambo Referendarii (3) -- Concipistæ -- Expeditores
& Cancellistæ (4) -- Taxator Imperii (5) -- Registraturæ Judicia-
lis Protonotarius (6) & Registratores (7) -- Janitor (8) demum, --
Agentes (9) eorumque Sollicitatores. (10)

(1) Vide Positionis IV. Not. 4. h.t. -- Hic in Verba Imperatoris æquè ac MOGUNTINI
jurat, secundum Ord. Cancell. MAXIMILIANI II. Imp. de a. 1570. (Reichs-Hof-Kanzleih-
Ordnung) in Corp. J. p. SCHMAUSS. P. 278. -- Eminentissima sunt Iphius Jura, praesertim
in dirigendâ hac Imperii Cancellaria, ubi Imperator non tam habet jubere,
quam potius Vi Capitulationis Art. 25. §. 4 tenetur, omnia Imperii Negotia ibi
Procancellario committere expedienda -- Vid. Jo, Chr. WAGENSEIL, Diss. de Vice-
Cancellario Imperii, Altdorf, 1686.

(2) Vigore

- (2) Vigore Capitulationis art. 23. §. 3. -- Unde utraque hæc Lingua vocatur: Idiom a Imperii -- indè duplex quoque in Cancellaria obtinet. Expeditio: altera Germ., altera Lat. --
- (3) (Reichs-Referendarien) alter germanicæ alter latinæ Expeditionis, quorum in Conseruentiis imperialibus, cù in gratialibus expediendis ac vel ministerialibus potiores sunt partes -- præsertim ubi à Consilio Aul. latum est Votum ad Imperatorem: quo Casu ipse Imp. non, nisi communicato Pro cancellarii atque Eorum Consilio concludit.
- (4) Constituti pro Vtrâque Expeditione, quam adjuvant: potissimum describendo expedienda,
- (5) Officium Taxæ (Reichs-Tax-Amt) constituunt: Taxator Imperii, Tax-Amts Ge- genhandler, und Tax-Amts-Adjunct. -- dependet à Moguntino -- taxare habet ipsas Gratiaum aliarumque Expeditionum Sportulas -- juxta Ordinationem Taxæ novissimam: Electoris JOAN. PHIL. -- citrà Statuum Autoritatem nec augendam nec immutandam -- Taxa cujusque Expeditionis gratiosæ intrâ 3. Menses exsolvenda sub poena nullitatis vigore Cap. art. 22. §. 12. -- Tota autem Cancellaria utplurimum ex Taxa subsistit -- Pro cancellarius Receptionem habet, & Salariorum ex indè distributionem -- Liquidatione cum MOGUNTINO singulis annis instituendâ -- quoties Consilio Aulico exsolvitur LAUDENIUM, toties Cancellaria exposcit (die Anfalls-Gelder) preter Honoraria (Douceurs) Hæreditariis Throni-Officiis debita -- neo-Nobilitatus præter Ordinarium, quatuor solvit Re scripta: ad tres Archi-Cancellarios & Cameram dirigenda -- Taxa remitti nequit ac vel moderari nisi à MOGUNTINO, cui soli in casu gravaminis competit Cognitio -- sic vel ipse Imperator, si quem Gratias voluerit nobilitare, ad Taxam tenetur. --
- (6) Cujus præcipua est Cura Protocolli Rerum exhibitarum.
- (7) Qui ad servandis Actis sunt præfetti.
- (8) (Reichs-Hofrathes-Thür-Hütter) Exhibita in Senatum adserit, iussa Præsidis exsequitur, & concluia Agentibus insinuat.
- (9) cù Procuratores, numero circiter 30. inter quos 6. ad 7. Protestantes -- prævio duorum Deputatorum Examine admittuntur à Præside C. I. A. -- Præscitu tamen Pro Cancellarii ad Juramentum admittendi -- ex post non nisi à Cæsare Officio privandi -- singuli indigent Legitimatione ad Processum, per Mand. Procuratorum generale juxta Formulam Imperii Legum prescriptam &c. -- Cautio de Rato & Mandato non admittitur ultrâ Litis contestationem -- ad actus præjudiciales e. c. jurandi, transfigendi, &c. novo indigent Mandato speciali -- Statibus Liberum est, speciale fibi ac proprium Agentem constituere -- clausas ad Imperatorem Litteras mittere citrà Agentis Subscriptionem &c.
- (10) Huc quoque pertinent Secretarii Consiliariorum, Notarii, aliæque Personæ Accessoriæ, quæ æquè ac Principales ab omni aliâ, quâm ipsius Consiliî Imperialis aulicæ Jurisdictione sunt immunes. R. H. O. Tit. 1. §. 8.

VIII.

Camera Imperii (das kaysersl. und des Reichs-Kammer-Gericht zu Wezlar, (1) æquè supremum est Imperii Tribunal, quod Cæjaris ac Statuum simùl Personam sustinens (2) Jurisdictionem exercet in omnes & singulos Germanicæ Status ac Cives, consistens ex triplici Corpore, imo: Judicis (Kammer-Richter) (3) Prae-

12

Præsidium (Kammer-Gerichts-Præsidenten) (4) & Adsefforum (5)
2dō: Cancellariæ & Lectoriæ (6) 3tō: Advocatorum & Procuratorum; (7) -- in Camera denudō duplex Judicij Cœtus celebratur: alius in *Audientia* (8) alter in pluribus simul congregatis Senatus (6) in quos Adseffores à *Judice* distribuuntur, paritate Religionis, ubi opus, observandā.

- (1) Vid. Posit. III. N. 2. post varias olim migrationes, tandem ab a. 1693. in hunc usque diem WEIZLARIAE silitur Judicium Camerale, fato suo, nescio, uno an malo? -- huc facit Cap. art. 4. §. 10. conf. de CRAMER, Wezlar. Neben- Et. P. 34. p. 98. sqq. -- TAFINGER. p. 24. sqq.
- (2) R. I. N. §. 165. ibi: "des H. R. Kammer-Gericht, als welches Uns sunt Thürfürsten und Ständen des Reichs repræsentiret, -- unde vi Cap. art. 16. §. 7. & 8. tenetur Imp. hujus supremi Tribunalis honori, Auctoritati, ac conservationi omnino prospicere -- simul tamen in Stilo curiae rationem habendam esse honoris ac Statuum Imperii Dignitatis sanctitur in Cap. eodem art. 16. §. 4: "anben verfügen lassen, damit in denen, ein wie andern Orts ergehenden Erkenntnissen, deren unglimpflichen Ausdrückungen, bevorab gegen die Thürfürsten des Reichs sich enthalten werde,"
- (3) Quem ex Nobilitate Germ. solus Imp. designat, ejus nomine, tanquam Caput, *Judicio Camerali* præfet -- ratione Religionis ob ejus Paritatem in Imperio stabilitam sèpè quidem monitum fuit à Protestantibus, ut saltim *Alternativa* hac in Re introduceretur -- sed uti frustà hucusque, ita certò & impostérum -- CLERICI tamen nostro adhuc Sæculo extitère Cameræ *Judices*, Archi-Episcopus nempè Trev. Jo. HUGO, & Episcopus Bamb. Com. à SCHÖENBORN, -- in primâ O. C. dea. 1495. Tit. 1. §. 1. Statutum quidem: ut *Judex* discrepantes Adsefforum Sententias componat, ac vel æquales Voto suo decidat, sed non observatur -- conf. tamen O. C. d. a. 1555. P. 1. Tit. 13. §. 10. ubi casus ille planè alter definitus -- Salarium *Judicis* hodiè consistit in 11733. Imperialibus -- cui accedunt Jura immunitatis, quibus in Imperio ab omni onere præditus existit.
- (4) Sunt vtriusque Religionis Personæ illustres, à Cæsare constitutæ, ut, quodocunque opus, deficiens Cameræ *Judicis* vices suppleant -- Præsidum etiam Clericorum Exempla suèr: Præpositus COMBERGENSIS a. 1501. & Abbas HORNBACENSIS a. 1556. -- præsident *Audientiis* atque *Senatu*, quem cuique *Judex* adsignat -- in Pleno perindè ac Adseffores suum quisque Votum ferunt -- in absentiâ *Judicis* alteruter Præses senior, sive Cath, sive Evangelicus totius *Judicij* fungitur Directorio -- vtriusque Salarium est: 3656. imperialium -- solent quoque Consiliarii Cæsaris intimi Titulo honorari. --
- (5) Hodiè ut plurimū 24. ad 25. adsunt Præsentati, sed 17. tantum veri Adseffores -- 9. semper Catholicī, 8. Protestantes -- nec præsentato Cath. prodest mors Adsefforis Evang. nec vicissim -- neque Præsentanti aliud licet præsentare, quam ejus Religionis, quæ Pacis W. tempore illi fuerat, etiam si nunc ipse aliam profiteatur Religionem -- Præsentandus debet esse Germanus, legitimæ nativitatis, sive nobilis, sive Gradu academico insignitus -- non Juris tantum Scientiâ, sed Praxi quoque imbutus, sive in Principum Ministeriis, sive in Negotiis Judicialibus, ac vel docendo in Academiis versatus -- præter Examen generale, Relationis Elaboratione specialiter tentandus -- existentibus hodiè, præter Adseffores veros, pluribus præsentatis quam Salaria patiuntur, fieri nequit, ut quicque præsentatus statim ingrediatur munus, expectantibus alii ejusdem Religionis prius præsentatis, in perceptione Salarii meritò preferendis, hinc necessarium est,

est, ut absoluto speciali Examine, Præsentatus (cujus interea Relatio obsignata custoditur) cedat præsentato seniori, atque ita revertatur ad Lares, vocationem exspectaturus. Excepto tamen præsentato Cæsareo statim succedente de cetero indulatum est Adfessoribus axioma: Senatorum Imperii, quatenus Cæsaris ac Statuum Personam sustineant et unde O. C. part. 1. T. 9. sic habet: "die Beyßiger in Betracht, daß sie von uns, als R. Kayser, auch Thürfürsten, Fürsten und Ständen des H. Reichs an solche hohe Justizien verordnet, und an unsrer und Ihrer Statt Sizzen, uns und dieselben dies Orts tanquam perpetui togati Senatores in Senatu Imperii, præsentiren.,, vestitu, Munere hoc, digne incedere jubentur, undē in Negotiis publicis nigro amictu Hispanico utuntur, omnes gladiati præter Salarium 4000, Flor. æquali cum Consiliariis Imp. aul. immunitate gaudent, & charaktere vide sis PÜTTERI Introd. in Rem Judicariam Imperii P. 2. C. 3. Goetting. 1752. 4. conf. Jo. Jac. REINHARDS Erläut. des Rechts der Reichs-Kreise die Beyßiger des R. R. C. G. zu præsentiren (in seinen juristisch-historischen Ausführungen P. 1. p. 129, seq. Gies. 1745. 8.

- [6] Haec principaliter extra-Judicialibus dicata est Negotiis, Rerum cameralium Expeditio- nē propriè sic dictam curans æquè dependet à MOGUNTINO cù Imperii Archi-Cam- cellario, cuius est constituere Personas Cancellariae, ex Taxæ redditibus sustentandas inter quas præ primis sunt: Director (Ranzen-Bewahrer) Protonotarii, quasi totius Cameræ Secretarii Notarii, quasi singulorum Senatum Secretarii Lectores, quasi Archivarii, Acta judicialia digerentes Taxator (Tax-Einnehmer) Completor: Recetus à Precursoribus lectos, suæ quoisque causæ adscribens INGROSSISTÆ: conceptos Processus describentes quorum adjunctis scribindis supersunt 15. circiter Copistæ hæ Personæ duplex efficiunt corpus: Cancellariæ scilicet, & Lectoriæ, quæ Archivii instar adservandis potissimum actis superest undē in Lectoria quævis fiunt actorum inspectiones.
- [7] Officium Cameræ Advocatorum à generali cuiusque Advocati Munere vix differt ab ipso camerali Judicio citrā definitum numerum constituuntur præviis generali & speciali examinibus requisita eorum qualitates sunt: honesta nativitas, ætas legitima, academicum æquè ac pragmaticum studium, vitae integritas, Religio demum sive Cath. sive Evang. requisita Procuratoris qualitates hoc solo continentur: ut fuerit aliquandoù Advocatus Cameræ, undē Procuratores simili agere possunt partes Advocatorum illorum numerus, cum observanda Religionis paritate, præscriptus est XXX. habitus Procuratorum sollemnis in veste nigra cum pallio sine Gladio consistit.
- [8] Audientiæ consistunt ex alterutro Præside, uno juxta ordinem Adfessore, Protonotario, Notario, Lectore, & singulis Procuratoribus quales coetus publicis quibusunque Judicij actibus dicati universam Cameram repræsentant ibi præ primis publicantur Sententiæ, leguntur Procuratorum Recessus, singuli ad ordinem quod referuntur sive Sentientiarum, sive Reproductionis, vel Novarum aut denique Terminorum Jura juranda ac vel Cautiones Judiciales hic quoque præstantur. Audientiæ celebrantur singulis diebus Lunæ, Mercurii, & Veneris post Meridiem à medio 2dæ, ad horam 3.
- [9] Judex Cameræ omnes 17. Adfessores ita generatim dispergit in suos quoque Senatus, ut eorum regulariter quatuor constituantur, & quidem unus ex quinque, tres vero ex quatuor Adfessoribus consistentes ad definitivas tamen, aliasve majoris momenti causas, Senatus requiritur formandus ex sex ad minimum Adfessoribus quandque augendus novâ, quam vocant, Adjunctione, si vel paritas Votorum, vel alia justa causa id exigit: sic in causis Restitutoris in integrum, Senatus necessariò consistit ex 10. Adfessoribus in uno, ubi liber, Senatu Directorum gerit ipse Judex, qui præficit duobus aliis Senatibus ipsos Præsides duo

13

duo Senatus semper appellantur Combinati, ut, quotiescumque Senatus quidam augendus, alter alteri possit accedere -- ea, quae peraguntur in quovis Senatu, consistunt: in referendo, votando, atque concludendo -- in uno hoc atque unico Casu non observatur Paritas Religionis, ubi ejusdem Religionis NB. Mediati sunt Litigantes -- si Vota sint paria, sive si etiam adit paritas, necessaria est adjunctio Senatus, qui, cum rursus incidat in paria, novae Adjunctioni ansam praebet, continuandae, usque dum tandem deveniatur ad Plenum -- quod si verò paria in Pleno adiungit, in iis quidem Causis, ubi ob Religionis paritatem Jus eundi in partes obtinet, remissio ad Comitia locum habet; in ceteris autem quibuscumque Negotiis revera res exitu caret, neque Judicibus conceditur decisio -- singuli Senatus singulis diebus profestis convenientiis horis matutinis ab 8vā ad 11mam.

IX.

Supremi utriusque hujus Tribunalis Jurisdictione tanquam suis circumscripta Limitibus, vel ex Jure primi Fori, vel ex ipsâ Causarum naturâ dimetiendis cessat imò: in Causis ecclesiasticis (1) exceptis tamen illis, quae in Pace Religiosa & Westphalica definitæ sunt, atque in Judicium deducuntur (2) -- 2dò: in Causis Mediatorum criminalibus, (3) -- 3tiò: in Causis Circulorum domesticis [4] -- 4tò: in Causis Politicæ, ac vel Jura Statuum territorialia concernentibus. [5]

(1) Hanc Personarum æquè ac Bonorum Ecclesiasticorum Immunitatem ab ipsâ Jurisdictione seculari, peculiaribus Constitutionibus fanciverunt Imper. Otto IV. FRIDERICUS II. & CAROLUS IV. -- de Jurisdictione Ecclesiastica Protestantium vide I. P. O. art. 5. §. 48. -- de eo tamen, quid circa Causas Matrimoniales, ipsos Status A. C. addictos, concernentes obtineat, variæ sunt Sententiae -- desuper RIEFFEL, in seinen kritischen Staats-Betrachtungen.

(2) I. P. O. art. 5. §. 54. -- junge Cap. art. 1. §. 11.

(3) Vide Selecta Juris publ. T. 9. p. 17. sqq. & T. 10. p. 119. sqq. -- conf. MOSER Kleine Schriften. T. 9. p. 387. sqq. -- si tamen Judicia Statuum criminalia aut nulliter agant, aut quis Iustitiæ sibi vel denegari vel protrahi queratur: Provocatio ad Imperii Tribunalia locum habet -- O. C. part. 2. T. 31. §. 14.

(4) Cap. art. 12. §. 4. 5. -- vide Jo. Ge. ESTOR. de summâ Circulorum germ. Libertate, Marp. 1743. -- conf. STRUBE, rechtl. Bedenken, T. 2. §. 72. sqq.

(5) Imperator enim promisit: se nihil in fraudem Juris territorialis, præsertim in Negotiis Politiam atque Rem Fiscalem concernentibus commissurum esse -- nec ipsa etiam harum Causarum indoles appellationem ac vel longam discussionem admittit; -- unde in his Causis appellatio locum non habet, nisi vel super Nullitatibus instituatur querela, aut subditi Principem, novâ Lege politicâ contrâ Paitorum Formulam, Legumque Imperii normam Jus ipsis quantum violasse probaverint -- vide sis Cap. JOSEPHI. II. art. 1. §. 8. -- R. I. N. §. 106. -- conf. Jo. HEUMANNI, Initia Juris Politicæ germ. C. 32. p. 355. sqq. -- de CRAMER, P. 33. p. 135. sqq.

X.

Causæ Immediatorum criminales, (1) & in quibus Poena Banni, (2) ceù Proscriptionis (des Reichs-Acht und Ober-Acht) locum habet, summis Imperii Tribunalibus recte quidem vindicantur, ita tamen, ut Acta in alteruto Tribunali ad Sententiam usque

D

que

que instruēta, directe ad Comitia transmitti debeant, ubi per Deputatos jure jurando obstrictos, ex tribus Imperii Collegiis æquali Religionis numero constituendos examinantur, quorum facta Cognitione, ab vniuersis Imperii Statibus fertur Sententia, ab Imperatore cùm firmando, tūm Executioni demandanda(3).

- (1) Jo. Ge. CRAMER, de Delictis & Poenis Statuum Imperii. Lips. 1728. -- Jo. Ferd. Wilh. de NEUMANN, de Delictis & Poenis Principum Imperii. 1753. -- conf. Chr. Frid. MEISTERI Einleitung zur peinlichen Rechts-Gehärsamkeit. T. I. p. 343. sqq.
(2) Lud. Bern. de ZECH, de Proscriptione Statuum Imperii. Lips. 1735. -- Jo. Phil. CARRACH Bericht von der Reichs-Acht. Halle. 1758. -- Lud. SCHMIDT essay, de l'Histoire du Ban, ou du vingtième Article de la Capitulation. Jen. 1761. --- Bannum Contumaciæ Leges noviores omnino abrogarunt. Cap. art. 20. §. II. -- vide MOSER von Reichs-Tags-Geschäften. p. 413. sqq.
(3) Cap. art. 20. §. 2. sqq. -- vide MOSER von Reichs-Tags-Geschäften. p. 181. sqq.

XI.

Huc æquè pertinent Causæ Fiscales, in Vtroque Tribunal nomine Cæsaris persequendæ (1) quarum tamen olim multo amplior generatim fuit Ambitus, frequentior Usus, gravius quoque pondus; quin, quod olim etiam indubitatum erat: naturam Causæ in iis contra Mediatos non minùs ac Immediatos supremam fundare Jurisdictionem, id quod hodiè multo majoris est difficultatis.(2)

- (1) Fiscalis Imperialis aulicus (kans. Reichs-Hof-Fiscal) est velut Agens seu Procurator Cæsaris, Cujus nomine vel excitatus agit, vel ex Officio, cùm motu proprio, ubi Cæsaris & Imperii interest, ut plurimum ad Multam Fisco applicandam -- duo semper Consiliarii prescitu Imperatoris à Præside denominantur tanquam Deputati Fisci; atque ne temere agat Fiscalis, non nisi Communicato Eorum Consilio agere valet --- in Judicio Camerali æquè constituti sunt ab Imperatore: Fiscalis generalis, cùm Procurator, & Advocatus Fisci, -- Vtrosque Officium uti Procuratoris & Advocati disert, tantum ut penes illum sit Directio. -- speciatim hic pertinet ad Fiscalem: ut Status in solvenda Matriculæ Cameralis ratâ, normam neftentes ad solutionem adigat -- Cæfaream quoque Librorum Commissionem Francofurti, unâ cum alio ibi degente Commissario, Imperatoris nomine gerit. -- in Audientiis sedet in singulari scanno -- Gladio cinctus -- ceteros Procuratores legendo Recesius antecedens -- Salario fruitur 1777. imp. -- Advocatus Fisci: 1016. imp. -- Fiscus olim vulgo definiebatur: "Vir parum placidus, omnibus invitis, nihil æquitatis in se habens," -- Josephi BONN Diff. de Jure & Officio Fisci Cæsarei. Gies. 1725. --
(2) Conf. Libellum à Christ. THOMASIO editum sub Titulo: "Kurze und deutliche Deduction: daß der Reichs-Hofrat mit nichts besitzt sey, der Chur- und Fürsten, auch anderer Stände des Reichs, Räthe, Dienst und andere Untertanen, unter was sic Schein und Vorwand es auch seyn möge, so wohl in peinlichen, als bürgerlichen Sachen in erster Instanz vor sich zu führen,"

VII.

XII.

Ad Causas soli Consilio Imperiali aulico, seclusâ Jurisdictione Camerali, obnoxias pertinent immo: Causæ Italicæ omnes -- 2dò: Causæ feudorum Imperii regalium (1) -- 3tìd: Gratia & Causæ Privilegiorum (2) -- 4tò: omnia & singula, quæ referuntur ad Jura Cæsari reservata. (3)

- (1) (Söhnen) quibus adnexa est Superioritas territorialis. O.C. P. 2. T. 7. ubi tantum sermo est: de Dominio vtili Feudorum Imperi per Sententiam definitivam abjudicando -- unde Judicium Camerale tam Causas allodial, quam feudorum minorum suæ Jurisdictioni prætendit esse reservatas: quid exceptio facta solummodo in Ducatibus, Principatibus, & Comitatibus, qui seuda sunt Imperij majora cù regalia, firmet Regulam in Caibus non exceptis -- Consilio Imperiali aulico obmovente: quid quid Juris sit in toto quod ad totum, id quoque Juris esse in parte quod ad partem &c. -- vide sis: FABER. Staats-Cauley T. 15. C. 6. -- LONDORP T. 1. p. 23. -- conf. SIXTINUM de Regalibus L. 1. C. 8. -- IUTTER de feudis Imp. C. 25. §. 7. -- Ludovici Cint. jum Lehens Proces. C. 1. §. 35-42. -- de Judicio Principum, cù Paribus Curiæ ab Imperatore in tali Causa adhibendis vide sis Vitriarium L. 3. T. 2. §. 62.
- (2) Inter illa, quæ cum Causæ Cognitione à Consilio I. A. instituenda sunt, referuntur immo: Concessio ac vel Confirmatio Juris Primogenituræ, -- ubi in specie requiritur, ut ipsa Primogenituræ Dispositio exhibeat in extenso, eaque quod ad Apaganagia fatis definita -- unà cum Postgenitorum consensu, quæs minoribus Tutor constitutus -- 2dò: Venia Etatis, ubi præcipua habetur ratio Prudentiæ & frugalitatis à supplicante minorenni per fide digna Agnatorum Tutorumve Testimonia probandæ -- 3tìd: Legitimatio, speciatim cum effetu succedendi, quæ Locum non habet nisi omnibus iis, quorum interest, consentientibus -- Reliqua citrè Consilii Imperialis aulici cognitionem, solius Imperatoris Clementiæ committuntur, ita utejusmodi supplices Libelli exhibeantur Imperii Procancellario, & ab Eo referantur ipsi Augustissimo, veluti: Conservatoria, protectoria, salvæ guardiæ & præ primis Collationes Dignitatum (Standes-Erhöhung) de quibus vide Posit. VII. num. 5. h.t.
- (3) In Concessionibus Privilegiorum veluti: Nundinarum, Academiæ, Novellarum &c. præfertim disquiritur: an fortè Jus tertii quæsum obstet, nec ne? -- unde ejusmodi Privilegiis inserit Clausula: "dem Kaiser und Reiche, auch maniglich ohne Schaden," -- in specie Privilegium Impressorum querenti observandum: ut in Petito offerat, & deinde revera præstet quinque ejusdem Libri Exemplaria -- juxta Decret. Comm. d. 7. Febr. 1746. n. 10.
- (4) (Kaisersl. Reservaten und Höheten) hæc, præter alia plurima Majestatis Jura cum Statibus communia, soli & vni competit, Imperatori in toto Imperio -- huc spectant præ primis Reservata Ecclesiastica, veluti: Jus Advocatiæ Eccl. -- primariarum Preçum, & quid quid Imperatoris Juris est circu Sacra -- de Reservatis politicis vide PREFFINGER ad Vitriar. L. 3. Tit. 2.

XIII.

Inter Remedia, quæ adversus ipsas summorum Imperii Judiciorum Sententias Partibus gravatis pro diversa Ratione competunt, tanquam magis aut minus communia referuntur in specie: *Revisio* [1] & respectivè *Supplicatio* [2] in *integrum Restitutio* [3] *Syndicatus* [4] *Declaratio Sententiae* [5] & deniū *Recursus ad Comitia* [6]

(1) Et

- (1) Est Remedium devolutivum, quo gravaminum dijadicatio Visitationi elque annuae, sed proh dolor! uti post Sæcula vix restauratæ, sic brevi forsan avocandæ, committitur Revisione petenda à Moguntino cœù Imperii Archi-Cancellario -- vel si Ejus interest, à Trevirensi -- intrà quadri mestre à die latæ Sententiæ, juxta R. I. N. §. 125. -- ad Revisionem ritè instituendam requiritur: summa revisibilis 2000. imp. in Sorte -- Juramentum Calumniæ cœù Revisionis à Ppali ejusque Advocato. Causæ præstandum -- Summa pecuniæ in Casum succumbentia deponenda à Revidente -- idonea Cautio præstanta à Reviso ad Effectum Revisionis nullatenus suspensivum -- exceptis tamen Causis Religionis, -- & in quibus jam ante annum 1654. interposita fuit Reviso -- tales enim fruuntur adhuc Effectu Revisionis suspensivo juxta R. I. N. §. 124. -- olim suspensivo Revisionis Effectu universaliter obtinente, ab a. 1582. (quo ordinariæ Visitations Cameræ defierunt) usque ad R. I. N. 1654. Revisionum interpositarum nec expeditarum numerus ad 20000. excreverat -- vide sis Henr. Cocceji Disp. de Judiciis revisoriis cùm in genere, tūm in specie Statuum Imperii -- TEXTOR Diff. 13. ad R. I. N. -- Jo. Lud. BENDER de Revisione. Col. 1700. 4.
- (2) Loco Revisionis in Camerâ ultitæ, licitum est parti gravatae à Sententiâ in Judicio aulico latâ ad Cæsaream Maj. supplicare, I.P. O. art. 5. §. 55. -- hic cessant quidem, quæ de Visitatione ac Jure MOGUNTINI. suprà diximus -- a quæ tamen observatur: Summa revisibilis saltim 2000. Flor. -- fatale quadri mestre -- Cautio Pecunia succumbentia -- Juramentum Revisionis -- & Effectus suspensivus -- summoperè igitur erravit TEXTOR in Disp. 13. ad R. I. N. th. 59. -- nec minus errant, qui existimant: in Supplicatione Judicij aulici, Revisorës æquè Partibus innotescere debere, ac in Revisione Camerali -- sic Elector Palat. a. 1673. in Causa Psalz contrâ Vist. Worms, postulavit nomina Revisorum sibi exhibenda, ut contrâ eos posset excipere, eo, quo interea Reviso pronunciabatur deferta -- vide I. W. de N. Principia Processus Judicij Imperialis aulici hodierni cum Differentiis &c. C. 8. §. 44. Franc. & Lips. 1755. 4.
- (3) Quâ quis ob nova sed probabiliter relevantia ante incognita, adversus Sententiam fe in integrum restitui, adēque perinde, ac si nulla lata fuisset Sententia, Causam denud disquiri, & secundum noviter Reperta decidi petit -- Effectus hujus Remedi est suspensivus, modò quis statim eodem utatur, cùm alijs petitio Restitutionis quadriennio circumscribitur -- de cætero ad Analogiam Revisionis hic procedendum -- vide sis Jo. Bernh. HASE, Diff. de Rest. in integ. adversus Sententias summorum Imp. Dicast. Gieß. 1743. -- Reinh. von GEHREN, Diff. de Rest. in int. in specie contra Conclusa Confiliis Imp. aul. Processum appellationis denegatoria, Marb. 1744.
- (4) Est Remedium valdè desperatum, quo quis ob dolum aut corruptelam Judicis, Actionem instituit -- formalia Syndicatus in Praxi æquè sunt eadem quæ Revisionis -- vide Ge. Lud. BOEHMER de Remedio Syndicatus &c. Goett. 1744. 4.
- (5) Mitissimum id Genus Remedium est, si nomen hoc meretur, quod eo tendit: ut Verba Sententiæ ambigua, per novam Sententiam declararentur -- vide Jo. Frid. LUDOVICI, Diff. de Jure Declarationis. Hal. 1707.
- (6) Sic ex ipsâ Potestate Judiciariâ, Comitiis reservata est Notio, imprimis ubi de Proscriptione decernendâ agitur -- hoc Remedium tanquam Legibus Imperii destinatum ex sola Observantia ac vel Juris Analogia dijudicandum -- unde nec Solennia alijs consueta, nec Formalia, neque Fatalia hic observantur -- modus procedendi idem est in Recurribus, quo generati negotia comititia tractantur -- de cætero è Re Imperii est, ut certus detur huic Recursui modus, de cuius abusu Status complures graviter conqueruntur -- vide sis Jo. Jac. MOSER, historische und richtliche Betrachtung des Recursus von den höchsten Reichs-Gerichten an den Reichs-Convent. 1738. -- conf. Cap. art. 20.

COROL.